

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/96/2021
Identifikačné číslo spisu:	3113223863
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:3113223863.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W. R., trvale bytom v Ž. XXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby, so sídlom v Ilave, Mierové námestie 1, zastúpeného Mgr. Karolom Vlasákom, advokátom v Trenčíne, Jilemnického 2, proti žalovaným 1/ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby, so sídlom v Ilave, Mierové námestie 1, 2/ Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, 3/ Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, 4/ Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom v Bratislave, Šagátova 1, 5/ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, so sídlom v Leopoldove, Gucmanova 19/670, o ochranu osobnosti a iné, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15C/113/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 29. novembra 2016 sp. zn. 19Co/280/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 5/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 30. marca 2016 č. k. 15C/113/2013-102 odňal žalobcovi so spätnou účinnosťou oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré mu bolo priznané uznesením súdu prvej inštancie z 12. februára 2014 č. k. 15C/113/2013-40.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 29. novembra 2016 sp. zn. 19Co/280/2016 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Napadnuté rozhodnutie považoval za vecne správne, nakoľko v konaní bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že majetkové pomery žalobcu oslobodenie od súdnych poplatkov neodôvodňujú a v čase rozhodovania súdu o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov ani neodôvodňovali.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré spísal sám. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie

konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)] po predložení spisu na rozhodnutie o dovolaní skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

6. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

8. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. V posudzovanom prípade z obsahu spisu vyplýva, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo žalobcovi doručené 4. septembra 2017 (doručenka na č. l. 136 spisu). Predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 393 ods. 1 v spojení s § 429 ods. 1 CSP). Žalobca podal proti tomuto rozhodnutiu dovolanie 7. septembra 2017, ktoré spísal sám a pri podaní ktorého nebol zastúpený advokátom tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP. V dovolaní uviedol, že nemá prostriedky na zaplatenie advokáta, a preto bude žiadať Centrum právnej pomoci o určenie advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní. Centrum právnej pomoci rozhodnutím zo 7. marca 2019 č. sp. KaNR 9163/2019, ČRZ: 33358/2019 priznalo žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci vo veci vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 19Co/280/2016 a na zastupovanie žalobcu určilo Mgr. Karola Vlasáka, advokáta v Trenčíne, Jilemnického 2. Z označeného rozhodnutia Centra právnej pomoci vyplýva, že žalobca doručil Centru právnej pomoci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v danej veci 11. februára 2019. Žalobca, už zastúpený menovaným advokátom, doplnil svoje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podaním z 2. apríla 2019 a podaním z 15. mája 2019.

10. V súvislosti s povinnosťou spísania dovolania advokátom dovolací súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 39/2020 a ktorého právna veta znie: „Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá

musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.“

11. Dovolací súd konštatuje, že žalobca, ktorý bol v rozhodnutí odvolacieho súdu poučený o povinnosti spísania dovolania advokátom, sám spísal dovolanie, ktoré podal 7. septembra 2017 a o poskytnutie právnej pomoci požiadal Centrum právnej pomoci až 11. februára 2019, t. j. po uplynutí 2-mesačnej lehoty na podanie dovolania podľa § 427 CSP. Na skutočnosť, že Centrum právnej pomoci následne priznalo žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci a určilo advokáta na jeho zastupovanie v danej veci, ktorý dodatočne dovolanie doplnil, preto nemožno prihliadať. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo spísané advokátom, nebol odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. Osobitná podmienka dovolacieho konania (spísanie dovolania advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP) tak ostala nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

12. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.